

۱- معنای چند واژه نادرست است؟

«همایون: نیک بخت / ندیم: همدم / کران: کنار / گسیل کردن: سوار شدن / مخنقه: تاج / دربايست: ضرورت / دغل: تنبل / چاشنی: طعم / نژند: خشم / خطرات: گام»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲- واژه‌های «نماز پیشین، اقبال، حمیت، گران» به ترتیب چه معنایی دارند؟

(۱) نماز صبح، خوش‌بختی، مردانگی، سبک (۲) نماز ظهر، روی آوردن، جوان مردی، سبک
(۳) نماز ظهر، خوش‌بختی، غیرت، سنگین (۴) نماز صبح، نیک‌بختی، شرک، سنگین

۳- معنای واژه‌های «صیعت، صلت، وبال، شبهت»، به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

(۱) زمین کشت، جایزه، بیماری، تردید (۲) مال و متاع، پول، گناه، تشابه
(۳) خواسته، مباحثات، دشوار، شباهت (۴) زمین زراعتی، بخشش، عذاب، شک

۴- در عبارت «امیر برکران رود هیرمند رفت با خدم و حشم و ندیمان و مطربان، خیمه‌ها و شرع‌ها زده بودند، ناگاه آب نیرو کرده بود، آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ هزاهز و قریو برخواست، ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت، و صور و شادی به آن بسیاری تیره شد.» چند غلط املائی وجود دارد؟

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- در کدام بیت غلط املائی یا رسم‌الخطی وجود دارد؟

(۱) ای دل، غمین مباش که جانان رسیدنی ست / در کام تشنه چشمه‌ی حیوان رسیدنی است
(۲) ای دردمند هجر، میانداز دل ز درد / کانیک طیبیب آمده، درمان رسیدنی ست
(۳) جانی که از فراق رها کرد خانه را / یاد آورد که آرزوی جان رسیدنی است
(۴) آورد بخت مزده که خسرو تو غم مخور / تیر بلا به سینه فراوان رسیدنی است

۶- مؤلف کدام اثر نادرست است؟

(۱) «تحفة الاحرار» از وحشی بافقی (۲) «بهارستان» از جامی
(۳) «بوستان» از سعدی (۴) «تاریخ بیهقی» از ابوالفضل بیهقی

۷- اگر ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس، تشخیص، مجاز، متناقض‌نما» مرتب کنیم، گزینه درست کدام است؟

(الف) گر چنین از آه سرد آتش زند در بوستان / عندلیبان را سمندر می‌کند فصل خزان
(ب) گرچه من خود ز عدم دل خوش و خندان زادم / عشق آموخت مرا شکل دگر خندیدن
(ج) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی / کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست
(د) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی / تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا؟
(۱) ب، الف، د، ج (۲) د، الف، ب، ج (۳) ج، الف، د، ب (۴) ج، ب، د، الف

۸- در کدام گزینه آرایه‌ای به اشتباه به بیتی نسبت داده شده است؟

(۱) رو ترک سر بگیر و از این جیب سر بر آر / رو ترک زر بگو و از این سکه نام گیر (کنایه، جناس)
(۲) ای بت سنگ‌دل و ای صنم سیم‌عذار / بر رخ خوب تو عاشق، فلک آینه‌دار (تشبیه، شخصیت‌بخشی)
(۳) چو غنچه گل علم خویش در نوردد زود / چو لاله گر رخ او چتر آل بگشاید (جناس تام، شخصیت‌بخشی)
(۴) بنگر و امروز بین کز آن کیان است / ملک که دی و پریر از آن کیان بود (جناس، مجاز)

۹- در همه گزینه‌ها به جز گزینه رابطه معنایی تناسب وجود دارد.

(۱) انکار و قبول تو مرا هر دو یکی باشد / بیهوده همی گویی زین صعب‌تری را
(۲) به شفاخانه بریدش که سراید هذیان / به پزشکانش نماید که دارد سرسام
(۳) توقع تو عزیز است از شام تا به غزنین / فرمان تو روان است از هند تا به صنعا
(۴) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

۱۰- کاربرد معنایی «ردیف» در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) عشق از خاکستر ما ریخت رنگ آسمان / این شرار شوخ، اول در دل آدم گرفت
(۲) خط کافر لعل سیراب تو را کم کم گرفت / دیو از دست سلیمان عاقبت خاتم گرفت
(۳) شوخ چشمی می‌برد از پیش کار خویش را / دامن گل را ز دست بلبلان شبنم گرفت
(۴) از وصال ماه مصر آخر زلیخا جان گرفت / دست خود بوسید هر کس دامن پاکان گرفت

۱۱- در میان ابیات زیر چند «جهش ضمیر» وجود دارد؟

(الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست
(ب) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش / ز دیوار محرابش آمد به گوش
(ج) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش
(د) دگر روز باز اتفاق اوفتاد / که روزی رسان قوت روزش بداد

(۱) سه (۲) چهار (۳) شش (۴) پنج

۱۲- معنای فعل «شد» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چنین گفت با کودک آموزگار / که کاری نکردیم و شد روزگار
(۲) چو شب روز شد بامداد پگاه / بفرمود تا باز گردد سپاه
(۳) چو بانو چنان دید، شد سوی کوه / رسیدند تا پای کوه آن گروه
(۴) به بارگاه او ملک ز خلد شد / ندا شنید کاندرا آی مرحبا

۱۳- همه گزینه‌های زیر به جز گزینه با عبارت «چون به آن چه دارم و اندک است قانعم، به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.» تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) خوشا آن دم کز استغنائی مستی / فراغت باشد از شاه و وزیرم
(۲) درد دل خسته، دردمندان دانند / نه خوش‌منشان و خیره‌خندان دانند
(۳) گرچه ز جهان جوی نداریم / هم سر به جهان فرو نیاریم
(۴) روده تنگ به یک نان تهی پُر گردد / نعمت روی زمین پُر نکند دیده‌ی تنگ

۱۴- پیام داستان «زاغ و کبک» با مفهوم کدام گزینه تناسب ندارد؟

- (۱) طبع دون از ره تقلید به نیکان نرسد / پای اگر خواب کند چشم نگویند آن را
(۲) اهل تقلید ندارند ثباتی در ذات / صدق این واقعه از سایه خود کن تحقیق
(۳) کام تقلید ز نعمت نبرد بهره‌ی ذوق / غیر ریزش نبود بهره دندان صدف
(۴) تقلید چون عصاست به دست در این سفر / وز فر ره عصاست شود تیغ ذوالفقار

۱۵- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) قسمت خود می‌خورند منعم و درویش / روزی خود می‌برند پشه و عنقا
(۲) بی‌طلب تو این طلب‌مان داده‌ای / گنج احسان بر همه بگشاده‌ای
(۳) در گنجینه احسان گشادی / در آن ویرانه گنج جان نهاده‌ی
(۴) از در بخشندگی و بنده‌نوازی / مرغ هوا را نصیب و ماهی دریا

۱۶- کدام گزینه با ابیات زیر قرابت معنایی دارد؟

«رزق هر چند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جُستن از درها
گرچه کس بی‌اجل نخواهد مُرد / تو مرو در دهان اژدرها»

- (۱) مردان بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن.
(۲) رزق اگر چه مقسوم است به اسباب حصول آن تعلق شرط است.
(۳) مردن به علت، به از زندگانی به ذلت.
(۴) هندوی نفت‌اندازی همی‌آموخت، حکیمی گفت تو را که خانه نبین است، بازی نه این است.

۱۷- مفهوم بیت زیر را در کدام بیت نمی‌توان یافت؟

«به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم»

- (۱) جهان چون خط و خال و چشم و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست
(۲) اگر یک ذره را برگیری از جای / همه عالم خلل یابد سراپای
(۳) دور از تو در جهان فراخم مجال نیست / عالم به چشم تنگ‌دلان چشم سوزن است
(۴) چنان ساخت هر چیز به اندازه خویش / کز آن ساختن کم نیامد نه بیش

۱۸- مفاهیم «تحدیر، تهدید، آزادی و تعهد» به ترتیب از کدام بیت‌ها فهمیده می‌شود؟

- الف) بکوبمت زین گونه امروز بال / کزین پس نبیند تو را زنده زال
ب) بترس از جهاندار یزدان پاک / خرد را مکن با دل اندر مفاک
ج) که گفتت برو دست رستم ببند / نپندد مرا دست چرخ بلند
د) نهاندند پیمان دو جنگی که کس / نباشد بر آن جنگ فریادرس

- (۱) ب، الف، ج، د (۲) ج، ب، د، الف (۳) ب، ج، الف، د (۴) د، ج، ب، الف

۱۹- مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود، به جز:

«اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»

- (۱) گوشه‌ای گیر که از یاد خلاق بروی / نه که از عزلت خود شهرت عنقا یابی
(۲) تا در این زندان فانی زندگانی باشدت / کنج عزلت گیر تا گنج معانی باشدت
(۳) میان ببند چو گردون و گوشه‌ای بنشین / که قطب گشت هر آن کس که گوشه‌ای بگزید
(۴) از شکوه خود سبک کرده است کوه قاف را / هر که چون عنقا ز چشم مردمان پنهان شده

۲۰- مفهوم کدام گزینه از گزینه‌های دیگر دور است؟

- (۱) با این همه راضی‌ام به دشنام از تو / از دوست چه دشنام چه نفرین چه دعا
(۲) در زاهدی شکستم به دعا نمود نفرین / که برو که روزگارت همه بی‌قرار بادا
(۳) من خود از عشق لبت فهم سخن می‌کنم / هر چه از آن تلخ‌ترم گر تو بگویی شکر است
(۴) گر هزارم جواب تلخ دهی / اعتقاد من آن که شیرین است